

Województwo
Śląskie

Strategia rozwoju Województwa Śląskiego w kontekście transformacji społeczno- gospodarczej regionu ze szczególnym uwzględnieniem ponownego zagospodarowania terenów pogórnicznych

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Departament Rozwoju Regionalnego

Aktywność samorządu w obszarze transformacji

Aktywne uczestnictwo w ramach **Platformy Regionów Węglowych w Transformacji** (*Coal Regions in Transition*)

Powołanie **Zespołu Regionalnego dla inicjatywy regionów górniczych** w województwie śląskim

Opracowanie już w 2019 r. **Planu Działań Transformacji Regionu**, stanowiącego punkt odniesienia do dalszych działań strategicznych na rzecz transformacji regionu

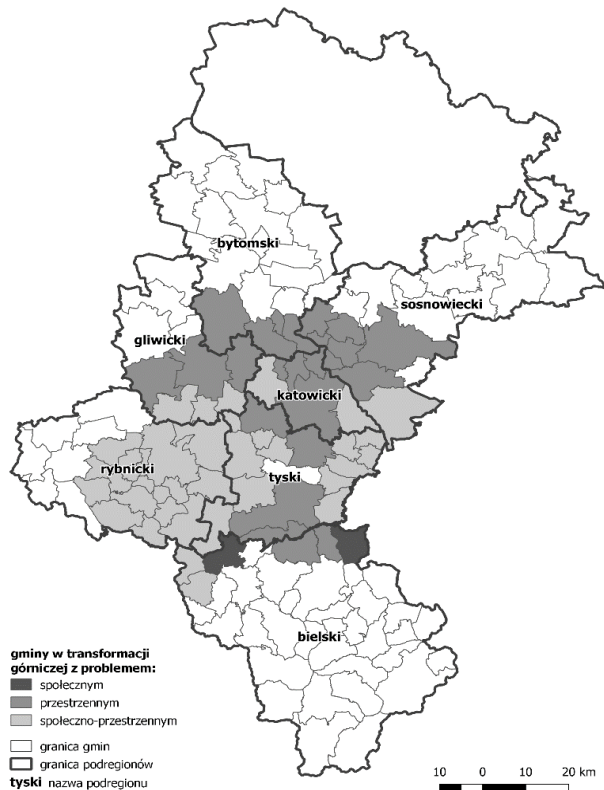

Uczestnictwo w **spotkaniach bilateralnych z Komisją Europejską** nt. prac planistycznych i inwestycyjnych w zakresie transformacji

Opracowanie **projektu TPST**

Obszary najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji

Działania związane z procesem transformacji w województwie śląskim będą dotyczyły 7 podregionów (nie obejmą jedynie podregionu częstochowskiego)

Priorytetowe wsparcie obejmuje gminy w transformacji górniczej (Obszar Strategicznej Interwencji zgodnie ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie*)

Wyzwania transformacyjne

GOSPODARKA

- Budowa pozycji wiodącego ośrodka w obszarze innowacyjnego i wysokotechnologicznego przemysłu.
- Przekierowanie gospodarki podregionów górniczych na ścieżkę zielonego, zasobooszczędnego, eneregooszczędnego i cyfrowego wzrostu.
- Wzmocnienie potencjału lokalnej przedsiębiorczości i kreatywności na rzecz tworzenia alternatywnych miejsc pracy w podregionach górniczych.

ŚRODOWISKO

- Zdynalizowanie transformacji energetycznej OZE w oparciu o potencjały, zasoby i inicjatywy podregionów górniczych.
- **Przywrócenie terenów poprzemysłowych (w tym pogórnicych) do obiegu społecznego, gospodarczego i środowiskowego w podregionach górniczych.**
- Rozwój transportu zeroemisyjnego i spójności transportowej podregionów górniczych.

SPOŁECZEŃSTWO

- Rozwój i dostosowanie edukacji na wszystkich poziomach w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki.
- Utrzymanie aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem w podregionach górniczych.
- Poprawa jakości życia mieszkańców podregionów górniczych, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia i prawa do czystego powietrza.
- Wzmocnienie potencjału społecznego i zarządczego dla przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w podregionach górniczych.

TRANSFORMACJA REGIONU

(A) OBSZAR GOSPODARKA - 920 mln €

- A1: Innowacyjna i niskoemisyjna gospodarka podregionów górniczych
- A2: Zdywersyfikowana oraz zasobo- i energooszczędna gospodarka podregionów górniczych
- A3: Silna przedsiębiorczość podregionów górniczych

(B) OBSZAR ŚRODOWISKO - 785 mln €

- B1: Zbilansowana energetyka podregionów górniczych oparta o alternatywne źródła energii
- B2: **Efektywne wykorzystanie terenów przemysłowych podregionów górniczych na cele gospodarcze, środowiskowe i społeczne**
- B3: Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych

(C) OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO - 361 mln €

- C1: Atrakcyjny i efektywny system edukacji oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych
- C2: Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych
- C3: Kompleksowy system wsparcia społecznego i zdrowotnego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych
- C4: Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach górniczych

Transformacja regionu – środowisko

Typy operacji – cel operacyjny B2

Tereny zdegradowane – działania związane z rekultywacją, remediacją, regeneracją, renaturyzacją, dekontaminacją oraz zagospodarowaniem terenów

Zarządzanie systemowe – wsparcie zarządzania terenami przemysłowymi, w tym z zakresu inwentaryzacji i gromadzenia danych o terenach

Jakość środowiska – wsparcie poprawy stosunków wodnych, uzdatnienie i zagospodarowanie wód pokopalnianych oraz zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego

Indykatywna tabela finansowa

Innowacyjna i niskoemisyjna gospodarka podregionów górniczych	75 mln €
Zdywersyfikowana oraz zasobo- i energooszczędna gospodarka podregionów górniczych	440 mln €
Silna przedsiębiorczość podregionów górniczych	405 mln €
Zbilansowana energetyka podregionów górniczych oparta o alternatywne źródła energii	310 mln €
Efektywne wykorzystanie terenów przemysłowych podregionów górniczych na cele gospodarcze, środowiskowe i społeczne	375 mln €
Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych	100 mln €
Atrakcyjny i efektywny system edukacji oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych	160 mln €
Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych	100 mln €
Kompleksowy system wsparcia społecznego i zdrowotnego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych	45 mln €
Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach górniczych	56 mln €

II filar MST - specjalny system sprawiedliwej transformacji w ramach Programu InvestEU

INVEST EU

- nowy instrument inwestycyjny UE
- **uzupełnienie luki inwestycyjnej i poprawę poziomu inwestycji dzięki zapewnieniu gwarancji UE na akcję kredytową**
- **mobilizacja na inwestycje przede wszystkim środków prywatnych, ale również publicznych**
- ma na celu wygenerowanie inwestycji o wartości niepełna 400 mld EUR

wspieranie finansowe inwestycji także na terenach NIE objętych MST, o ile przyczyniają się do rozwoju terytoriów objętych Mechanizmem

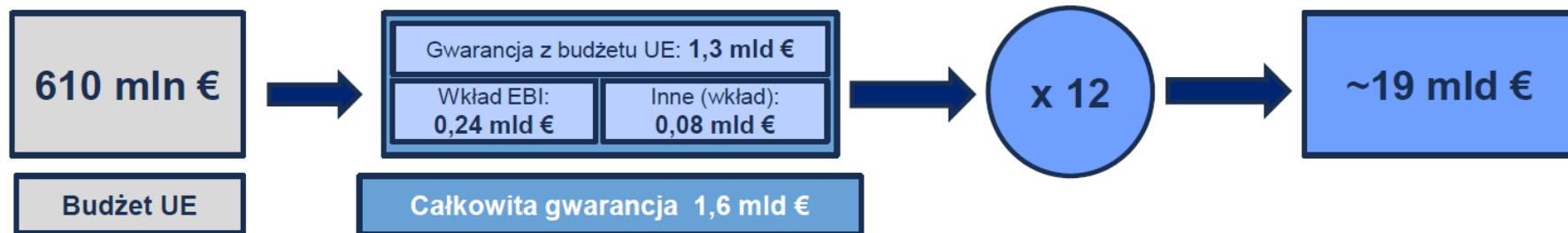
inwestycje w szeroki zakres projektów, zgodnie z kryteriami kwalifikowalności Programu InvestEU

II filar MST - specjalny system sprawiedliwej transformacji w ramach Programu InvestEU

Inwestycje kwalifikujące się do wsparcia z Funduszu InvestEU to m.in.:

- rekultywacja terenów przemysłowych (także zanieczyszczonych) i przywracanie takich terenów do zrównoważonego użytkowania

Szacunkowa wartość gwarancji w ramach II filaru MST:

III filar - Instrument pożyczkowy dla sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji

Instrument pożyczkowy

- nowy instrument inwestycyjny UE
- **CEL OGÓLNY:** adresowanie wyzwań społeczno-gospodarczych wynikających z procesu transformacji w kierunku osiągnięcia unijnych celów klimatycznych i energetycznych
- **CEL SZCZEGÓŁOWY:** zwiększenie inwestycji sektora publicznego (na potrzeby rozwojowe określone w TPST), poprzez ułatwianie finansowania projektów, które nie generują wystarczającego strumienia dochodów własnych na pokrycie kosztów inwestycji

BENEFICJENT

podmiot prawa publicznego

podmiot prawa prywatnego,
któremu powierzono misję
publiczną

III filar - Instrument pożyczkowy dla sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji

1,525 mld euro na komponent
dotacyjny z budżetu Unii
10 mld euro pożyczkach EBI

uruchomienie w ramach
instrumentu pożyczkowego dla
sektora publicznego
kwoty od 25 do 30 mld euro na
inwestycje publiczne w latach
2021-2027

MOŻLIWE OBSZARY WSPARCIA (m.in)

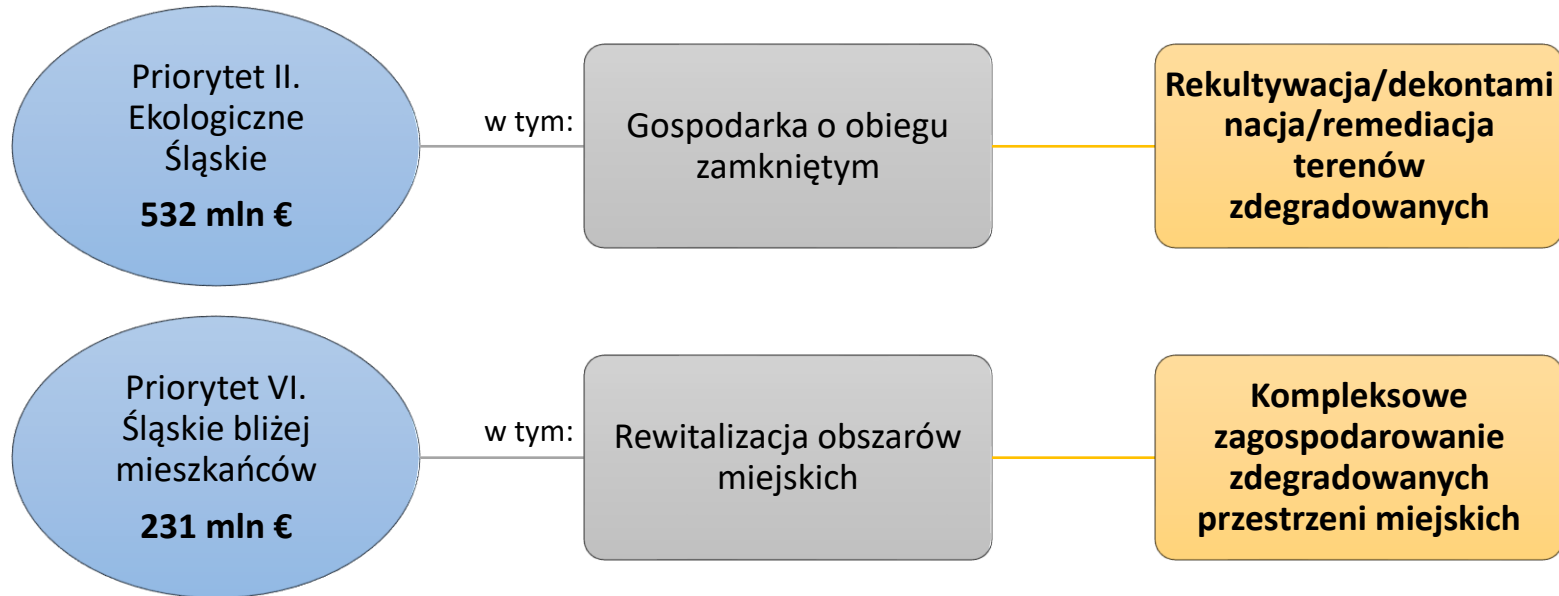
rewitalizacja i regeneracja obszarów
miejskich

rekultywacja i dekontaminacja gruntów i
ekosystemów, z uwzględnieniem zasady
"zanieczyszczający płaci"

inwestycje w innych sektorach, jeżeli są one
zgodne z przyjętymi terytorialnymi planami
sprawiedliwej transformacji

Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL)

W ramach FE SL zaplanowane są środki m.in. na wskazane poniżej działania:

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

CEL: odbudowa i tworzenie odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19

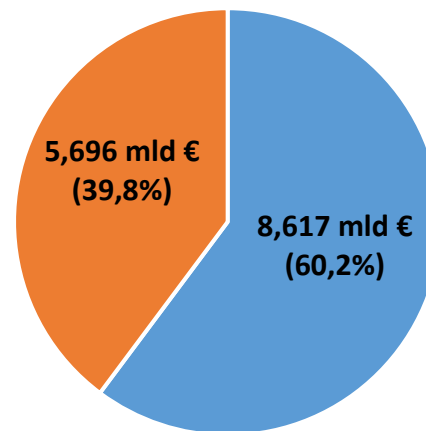
Działania zgrupowane w ramach pięciu komponentów

Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”
przykłady działań:

unieszkodliwienie tzw. bomb ekologicznych

usuwanie zagrożeń jakie stwarzają wielkoobszarowe tereny przemysłowe,

KOMPONENT B. ZIELONA ENERGIA I ZMNIJSZENIE ENERGOCHŁONNOŚCI
14,313 mld € (39,8% środków w ramach KPO)

■ CZĘŚĆ POŻYCZKOWA ■ CZĘŚĆ GRANTOWA

Województwo
Śląskie

Dziękuję za uwagę

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Departament Rozwoju Regionalnego